ज्ञानगंगा घरोघरी

Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University, Nashik – 422 222

(NAAC Accredited 'A' Grade)

Frequency of updating IT Facilities AY 2023-24

The Open and Distance Learning (ODL) system is often described in terms of industrial model. This is because as the processes in the ODL systems are more amenable to automation due to well defined processes in comparison to their conventional counterparts. From the beginning, the university has aimed at high degree of computerization of its business processes. This is especially necessary since an institution of this nature has to create and maintain records of students, counselors, study centers, programs, courses, employees over a longer period of time.

With the advancements in technology the hardware and software needs to be continuously upgraded and maintained. The University began the computerization since its inception in 1989. The student's records of admissions and examinations have been kept in computerized format from the very first day of University's existence. The earliest systems used DOS based platforms which used Intel 386 or 486 systems and used GIST cards with dongles to record *devnagari* fonts especially for keeping records of Students Name in vernacular script. With the advancements in technology the DOS systems were replaced by newer versions of Windows Operating systems. With higher percolation of internet in the society the processes of admissions, instructions as well as examinations are being implemented through University's portals.

The Computer Center (CC) at the Headquarters is responsible for procurement and maintenance of computer and networking hardware, development and maintenance of software, maintenance of hard ware, the website and providing Internet / Intranet services. Currently university has 826 personal computers and 67 printers in use at the head quarter and the Regional Centers. The combined infrastructure includes:

IT Facilities in university Data Center

University Data Center is equipped with 2 caches of 16 blade servers, 9 Servers (computing and storage), 1 Network storage of 5TB, 1 router, 1 Network Firewall (UTM), 1 IPS, 1 Core Network Switch, 4 aggregation switches, 24 access Switches. Campus is connected with wired network with virtual LANs and also with Wireless connectivity (WiFi) spread across connection. 5 Servers, 3 Network Storage Servers, 1 Network Firewall, 6 WiFi Access Point, 4 POE Power Switch, 5 L2 Network Switch, 65 LAN Connectivity, UPS facility.

IT infrastructure in University campus

University head quarter and Regional Centers have 826 computers and 67 printers in working condition. Moreover university has purchased 100 Laptops, out of which 10 laptops are kept for common use while 90 laptops are distributed to teachers and officers to help them log on at any time on the duty or off the duty. In addition to this, University have 60 LCD TV, 20 LCD Projector, 3 HD Professional Camera, 3 Wireless Lapple Mics, 120 CCTV Camera, 31 Scanners, 4 Biometric Attendance Machines for monitoring staff attendance.

Student Registration Section at head quarter is equipped with 35 computers. It facilitates online admission processing. The storage and computer capacities at the data centre are regularly augmented as per requirement. Further, periodic maintenance activities are carried out to ensure efficiency in providing services. An AMC of Rs. 16.88 Lakh is spent annually towards the maintenance of 1 GBPS internet, networking under NMEICT Project and Sophos Firewall, computing, storage, network devices. This includes Rs. 5.31 lakh for 1 GBPS internet under NKN Project, Rs. 5.47 lakh for Networking under NMEICT Project and Rs. 6.11 lakh for Sophos Firewall)

The entire University Campus at the Headquarters is connected through a Local Area Network (LAN). Periodic maintenance and up gradation (Routers and Switching devices) is carried out so that users are able to get uninterrupted access to the services. An amount of Rs. 5.47 Lakh is annually paid towards the internet connectivity of 1 GBPS.

The Finance and Accounts Management System (FAMS) Soft ware is developed in house by the university which is covering operations related to finance and budgeting at the headquarters. The Digital University Software provided by the Maharashtra Knowledge Corporation Limited (MKCL) Pune is being used for almost all the operations from the Students Registration to examination and certification. The database is updated regularly by the concern Divisions. Regional Centers and Learner Support Centers can access the e-platform for supporting student lifecycle related operations through secure login and are provided role-based access. The software is updated twice in year, before the commencement of each admission cycle.

The University has www.ycmou.ac.in dedicated website. Each Regional Center has its webpage. The content of the website is updated both centrally and by Regional Centers, who have been given access to the content of their respective web pages.

The university website hosts the e-book repository of learning resources which is updated at regular intervals as and when new course content is developed or revised. The process of empanelment of Academic Counselors has also been made off line. The portal is updated as and when new courses are offered or old courses are withdrawn.

The Admission and re-registration process of the University has been initiated online, allowing applicants to submit their applications from anywhere. The University has upgraded to cloud-based Online Admission portal hosted by MKCL and Re-Registration portal which are updated twice every year, before the commencement of each admission cycle.

ज्ञानगंगा घरोघरी

YASHWANTRAO CHAVAN MAHARASHTRA OPEN UNIVERSITY NASHIK-422 222

REGISTRAR
YASHWANTRAO CHAVAN MAHARASHTRA
OPEN UNIVERSITY, NASHIK-422 222

Y.C.M.O.U (PRO) Date 21 Mar 2024
Maharashtra Times

महाराष्ट्र टाइम्स । नाशिक । गुरुवार, २१ मार्च २०२४

‘महास्वयम्’चे समन्वयन ‘मुक्त’कडे

म. टा. प्रतिनिधी, नाशिक

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० मध्ये ४० टक्के अभ्यासक्रम ऑनलाइन शिकणे हा मुद्दा समाविष्ट आहे. राज्यातील विद्यार्थ्यांना हा ऑनलाइन अभ्यासक्रम मराठी भाषेतून उपलब्ध करून देण्याच्या उद्देशाने ‘महास्वयम्’ या ऑनलाइन पोर्टलची निर्मिती केली जाणार आहे. नाशिकच्या यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाकडे या पोर्टल निर्मितीच्या समन्वयनाची जबाबदारी देण्यात आली आहे. राज्यातील अन्य चार विद्यापीठांचाही यात सहभाग असून, जवळपास ४० लाख विद्यार्थ्यांना याचा लाभ होईल.

राज्याचे उच्च व तंत्र शिक्षणमंत्री चंद्रकांत पाटील यांच्या प्रमुख उपस्थितीत यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, मुंबई विद्यापीठ, कोल्हापूरचे शिवाजी विद्यापीठ आणि मुंबईचे श्रीमती नाथीबाई दामोदर ठाकरसी महिला विद्यापीठ या पाच विद्यापीठांची गेल्या आठवड्यात एक बैठक झाली. यामध्ये ‘महास्वयम्’ पोर्टल विकसित करण्याबाबतचा करार करण्यात आला असून, लवकरच हे पोर्टल विद्यार्थ्यांच्या सेवेत उपलब्ध करून दिले जाणार आहे. केंद्र सरकारने ऑनलाइन अभ्यासक्रमांसाठी ‘स्वयम’ हे पोर्टल सुरू केले असून, त्यावरील सर्व अभ्यासक्रम इंग्रजी भाषेत आहेत. तसेच त्या अभ्यासक्रमांचे शुल्कही अधिक आहे. त्यामुळे राज्यातील विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक आणि औद्योगिक गरजा लक्षात घेऊन, परवडणाऱ्या शुल्कात कमी क्रेडिटचे ऑनलाइन अभ्यासक्रम सुरू करण्याच्या उद्देशाने नवीन ऑनलाइन अभ्यासक्रमाचे पोर्टल विकसित करण्याचा निर्णय घेण्यात आला. मुक्त विद्यापीठासोबत करार झालेल्या विद्यापीठांपैकी अन्य सर्व विद्यापीठे तज्ज्ञांच्या माध्यमातून आवश्यक ई-कंटेंट उपलब्ध करून देणार आहेत. त्याचे सर्व शूटिंग, एडिटिंग तसेच तो पोर्टलवर अपलोड करण्याची जबाबदारी मुक्त विद्यापीठाची असेल.

- मराठीमध्ये मिळणार ऑनलाइन अभ्यासक्रम
- राज्यातील चार विद्यापीठांकडून अभ्यासनिर्मिती
- ४० लाख विद्यार्थ्यांना होणार लाभ

आधी विद्यार्थ्यांचे सर्वेक्षण

या पोर्टलसाठी अभ्यासक्रम विकसित करण्यापूर्वी संबंधित विद्यापीठांकडून विद्यार्थ्यांचे सर्वेक्षण केले जाणार आहे. त्यानुसार अधिक विद्यार्थ्यांना उपयोगी पडेल अशा सामायिक ई-कंटेंटची निर्मिती केली जाणार आहे. त्यानंतर टप्प्याटप्प्याने हे अभ्यासक्रम विकसित केले जाणार आहेत. भारतीय ज्ञान प्रणालीवरील (आयकेएस) कमी कालावधीचे आणि कमी क्रेडिटचे अभ्यासक्रम विद्यार्थ्यांना लवकरच उपलब्ध करून देण्यात येणार आहेत. हे अभ्यासक्रम पूर्ण केल्यानंतर विद्यार्थ्यांना क्रेडिट दिले जाणार आहेत.

> “राज्यातील विद्यार्थ्यांचा विचार करून उच्च शिक्षणमंत्री चंद्रकांत पाटील यांच्या संकल्पनेतून हे पोर्टल विकसित केले जाणार आहे. यासाठी ज्या विद्यापीठांचा करार झाला आहे, त्या सर्वांचाच यात सहभाग असेल. विद्यार्थ्यांच्या गरजांनुसार अभ्यासक्रम विकसित केले जाणार आहेत.
>
> -डॉ. संजीव सोनवणे, कुलगुरू, यशवंतराव चव्हाण मुक्त विद्यापीठ

आपलं महानगर | My महानगर.com

दीड लाख विद्यार्थ्यांना पहिल्यांदाच मिळणार ब्लॉक चेन तंत्रज्ञानावर आधारित पदवी

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाचा उद्या २९ वा दीक्षांत सोहळा

नाशिक । यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाचा २९ वा दीक्षांत समारंभ बुधवारी (दि.२०) सकाळी १०.३० वाजता विद्यापीठ आवारात होणार आहे. या सोहळ्यास अध्यक्षस्थानी राज्यपाल तथा कुलपती रमेश बैस हे दूरदृष्य प्रणालीद्वारे उपस्थित राहणार आहेत. प्रमुख अतिथी म्हणून डॉ. रघुनाथ शेवगावकर, माजी संचालक - आय.आय.टी. दिल्ली व माजी कुलगुरू, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे हे स्नातकांना उद्देशून दिक्षांत भाषण करणार आहेत. मुक्त विद्यापीठाचे एक लाख ५५ हजार ६०७ विद्यार्थी यंदा पदवी प्राप्त करीत आहेत. मुक्त विद्यापीठाचे कुलगुरू प्रा. संजीव सोनवणे व प्र-कुलगुरू डॉ. जोगेंद्रसिंह बिसेन यांच्या उपस्थितीत होणाऱ्या या सोहळ्याला ऑनलाईन नोंदणी केलेले स्नातक उपस्थित राहून पदवी स्वीकारणार आहेत, अशी माहिती विद्यापीठाचे कुलसचिव तथा परीक्षा नियंत्रक भटूप्रसाद पाटील यांनी दिली.

यंदा विद्यापीठात विविध अभ्यासक्रमांसाठी ४ हजार ८२ हजार ३११ अधिक विद्यार्थी प्रविष्ट आहेत. पीएच. डी., एम. फील, पदव्युत्तर पदवी, पदवी व पदविका अशा विविध प्रकारच्या १२४ शिक्षणक्रमांतील एक लाख ५५ हजार, ६०७ विद्यार्थ्यांना यंदा पदवी प्रदान केली जाणार आहे. दीक्षांत समारंभात उपस्थित राहणाऱ्या विद्यार्थ्यांना छायाचित्रे काढण्यासाठी सेल्फी पॉईंट उपलब्ध करून देण्यात आला आहे. भारत सरकारच्या विकसित भारत@२०४७ या उपक्रमाला प्रेरित करण्याच्या उद्देशाने विद्यार्थ्यांसाठी समारंभस्थळी त्यांच्या कल्पनांची नोंद करण्यासाठी सेल्फी पॉईंटवर क्यूआर कोड उपलब्ध करून दिलेला आहे. दीक्षांत समारंभासाठी नोंदणी केलेल्या विद्यार्थ्यांची यादी संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे. समारंभाला उपस्थितीबाबत सर्व सूचना संकेतस्थळावर उपलब्ध आहेत. त्यानुसार औरचारिकता पूर्ण करावयाच्या आहेत. या दीक्षांत सोहळ्यात विशेष प्राविण्य मिळविलेल्या ११ स्नातकांना सुवर्णपदक (गोल्ड मेडल) प्रदान करण्यात येणार आहे. या समारंभात ऑनलाईन नोंदणी केलेल्या स्नातकांनी ऑनलाईन पध्दतीने अनामत रक्कम भरल्याची पावती परीक्षा विभागात दाखवून शाल घ्यावी व स्नातकांनी शाल परिधान करून समारंभस्थळी उपस्थित रहावे, असे आवाहन करण्यात आले आहे.

ब्लॉकचेन आधारित प्रमाणपत्र देणारे महाराष्ट्रातील पहिले विद्यापीठ

दीक्षांत समारंभात विद्यार्थ्यांना प्रदान करण्यात येणारी प्रमाणपत्रे वैशिष्ट्यपूर्ण असून त्यावर ब्लॉकचेनवर आधारित क्यूआर कोड छापलेला आहे. तो स्कॅन करून प्रमाणपत्राची वैधता पडताळणी करता येणार आहे. ब्लॉकचेनवर आधारित पदवी प्रमाणपत्र वितरणाचा शुभारंभ राज्यपाल रमेश बैस यांचे हस्ते होणार आहे. अशा प्रकारचे प्रमाणपत्र वितरित करणारे यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ हे महाराष्ट्रातील पहिले विद्यापीठ ठरले आहे. पदवी / पदविका प्रमाणपत्राची डीजीटल कॉपी, ई–सुविधा मोबाईल ॲपमध्ये कायमस्वरूपी उपलब्ध राहणार आहे. दीक्षांत समारंभ संपल्यानंतर लगेचच विद्यार्थ्यांना प्रमाणपत्राची डिजिटल कॉपी उपलब्ध केली जाणार आहे. विद्यार्थ्यांना मुलाखतीसाठी किंवा शैक्षणिक कामासाठी प्रमाणपत्राची मुळ प्रत बाळगण्याची आवश्यकता नाही. यामुळे विद्यार्थ्यांना त्यांच्या शैक्षणिक कामकाजात भविष्यात अडचणी येणार नाहीत.

कारागृहात शिक्षा भोगणाऱ्या ७१ कैद्यांना मिळणार पदवी

मुक्त विद्यापीठाच्या दीक्षांत सोहळ्यामध्ये पदवीधारकात ६० वर्ष वयावरील १५५ विद्यार्थ्यांचा समावेश आहे. विविध शिक्षणक्रम पूर्ण करून पदवी मिळवणाऱ्या विद्यार्थ्यांमध्ये विविध कारागृहात शिक्षा भोगत असलेल्या ७१ बंदीजनांचा समावेश आहे. एक लाख ५५ हजार ६०७ पैकी पदविकाधारक १७८७३, पदव्युत्तर पदविकाधारक ११९, पदवीधारक १ लाख ९ हजार १०१, पदव्युत्तर पदवीधारक २८ हजार ६२६, पीएच. डी.धारक व एम. फीलधारक ७ विद्यार्थ्यांचा समावेश आहे. यात ९७ हजार ६४८ पुरुष व ५७ हजार ९५९ महिला आहेत. पदवीधारक विद्यार्थ्यांमध्ये १६४ विद्यार्थी दृष्टीबाधित आहेत.

AaplaMahanagar Edition
Dec 19, 2023 Page No. 7
Powered by : eReleGo.com

Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University, Nashik-422 222

(NAAC Accredited 'A' Grade)

Dyangangotri, Near Gangapur Dam, Nashik

Library and Resource Centre

1. EBSCOhost Database (Searching e-Book Academic Collection)

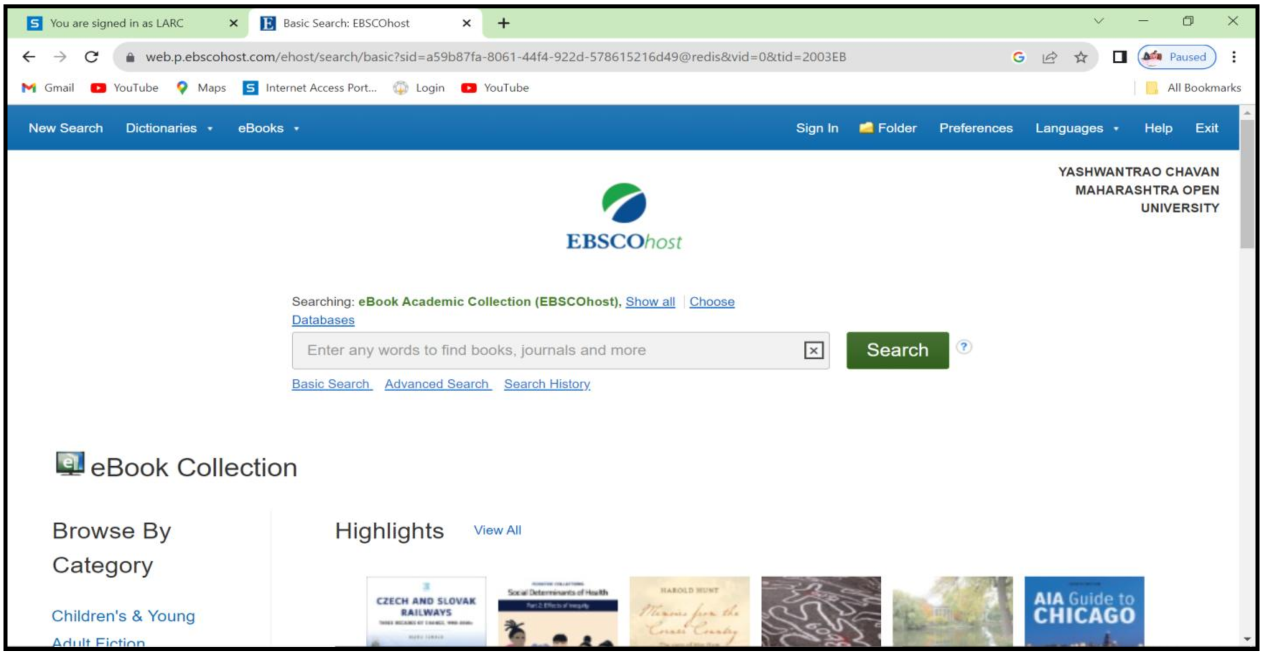

LINK:https://web.s.ebscohost.com/ehost/search/basic?sid=313143b7-381e-4c1c-be78- b6c79322fb5f@redis&vid=0&tid=2003EB

2. DELNET

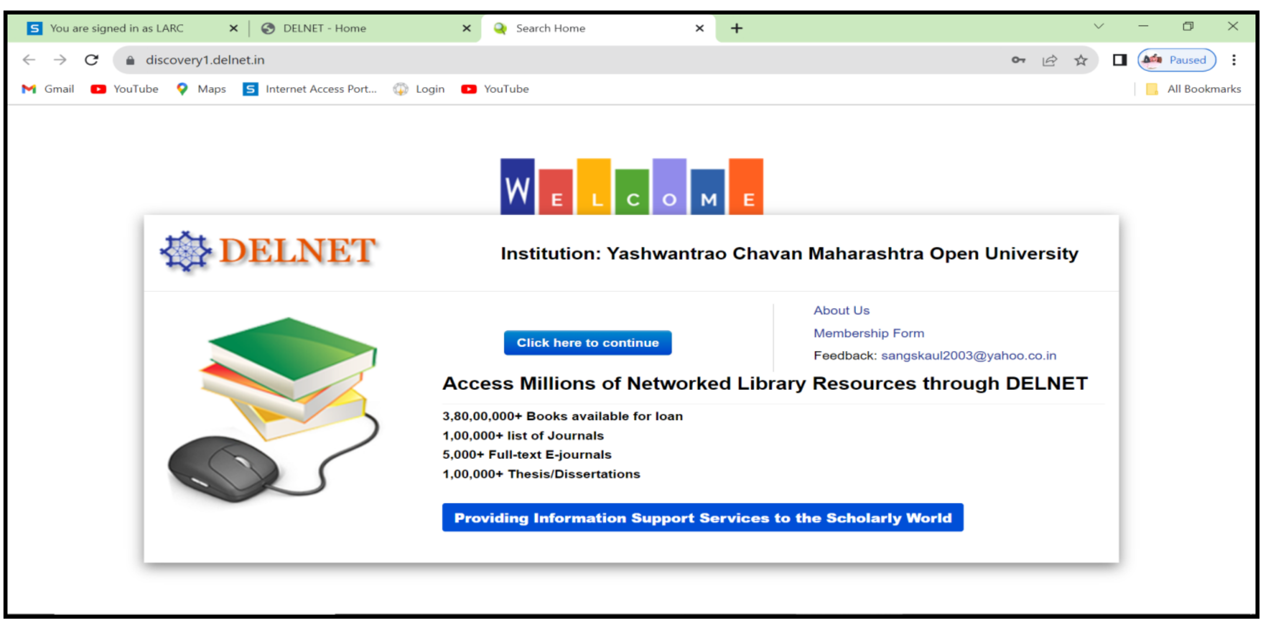

LINK: https://discovery1.delnet.in/

3. E-Shodhsindhu Consortium for HE e-Resources

1. Economic & Political Weekly

2. Institute for Studies in industrial Development (ISID) Database

3. JGate Plus (JCCC)

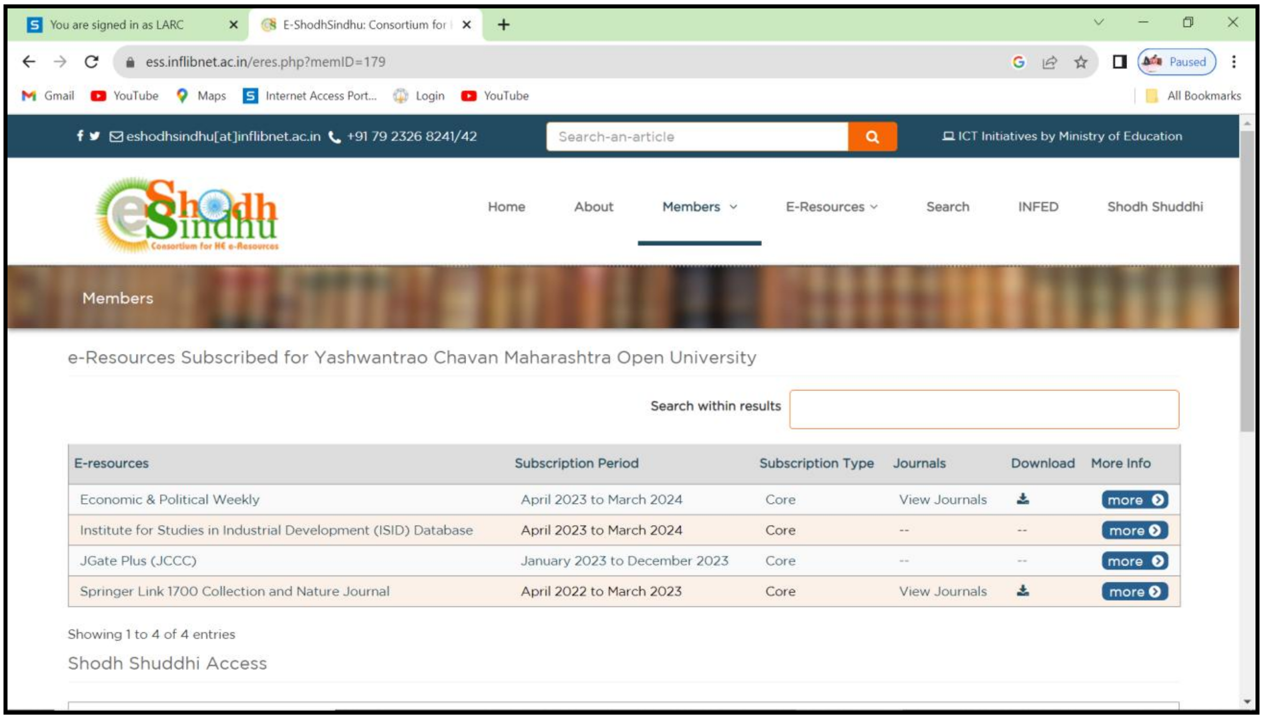

E-resources	Subscription Period	Subscription Type	Journals	Download	More Info
Economic & Political Weekly	April 2023 to March 2024	Core	View Journals		more
Institute for Studies in Industrial Development (ISID) Database	April 2023 to March 2024	Core	--	--	more
JGate Plus (JCCC)	January 2023 to December 2023	Core	--	--	more
Springer Link 1700 Collection and Nature Journal	April 2022 to March 2023	Core	View Journals		more

LINK : https://ess.inflibnet.ac.in/eres.php?memID=179

4. **Shodhganga : a reservoir of Indian Theses**

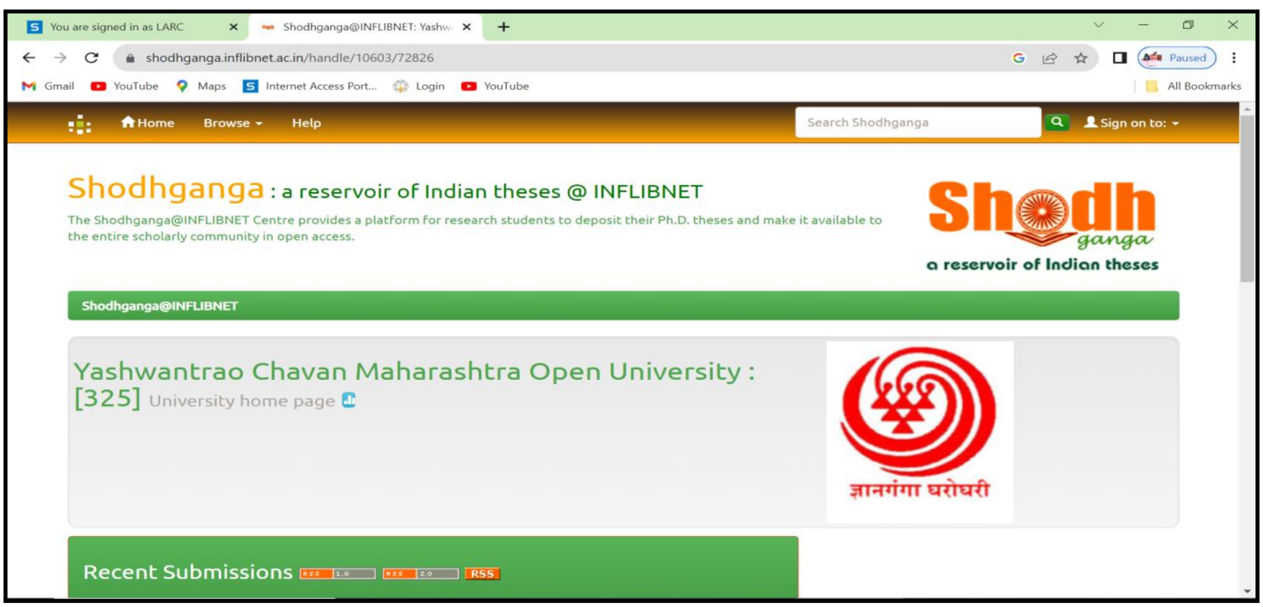

LINK: https://shodhganga.inflibnet.ac.in/handle/10603/72826

URKUND Plagiarism Detection Software

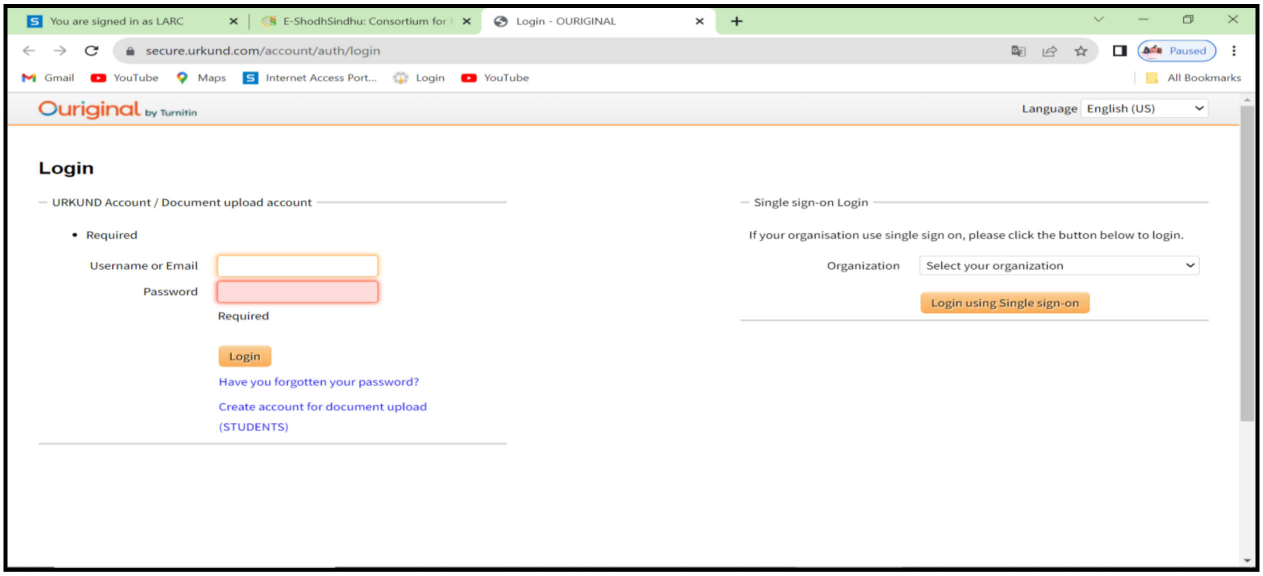

LINK: https://ess.inflibnet.ac.in/eres.php?memID=179

IndCat

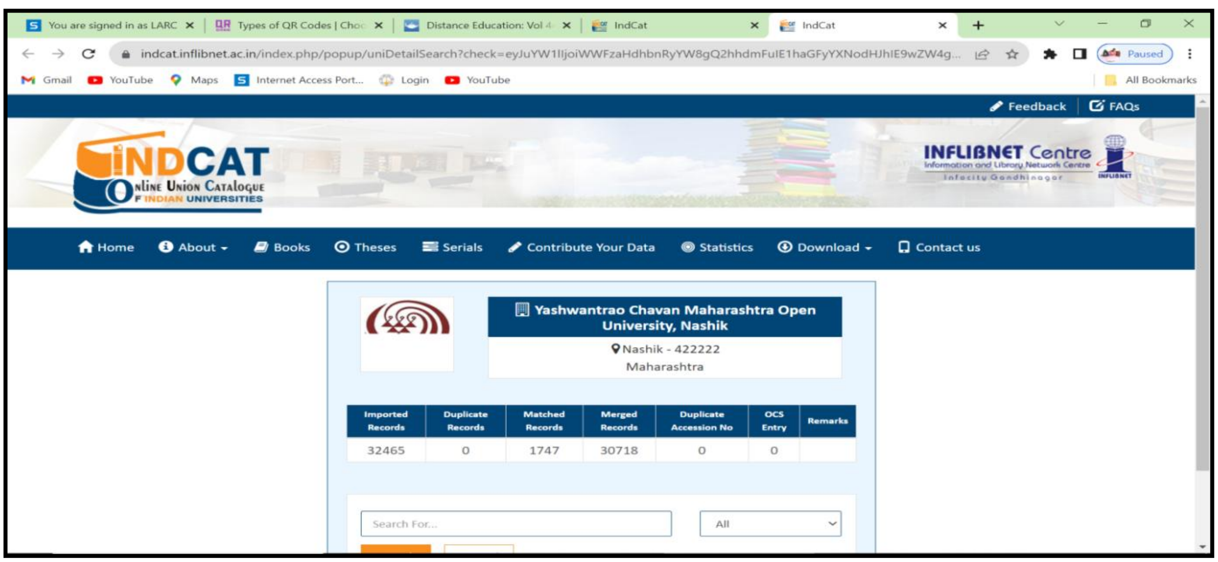

LINK:
https://indcat.inflibnet.ac.in/index.php/popup/uniDetailSearch?check=eyJuYW1lIjoiWWFzaHdhbnRyYW8gQ2hhdmFuIE1haGFyYXNodHJhIE9wZW4gVW5pdmVyc2l0eSwgTmFzaGlrIiwidW5pIjoiWUNNVV80MjIyMjIiLCJ2YWwiOjMyMjk2fQ==

Deputy Librarian
Y.C.M. Open University,
Nashik - 422 222.
Maharashtra (INDIA)

Head
Library & Resource Centre
Y.C.M. Open University,
Nashik-India-422 222.